

Täljhästen är ett snabbt ock enkelt verktyg som har många möjligheter. Den består av en bänk med fyra ben, på bänken sitter en tjock

bräda med ett avlångt hål i. Brädan kan sitta antingen horisontellt eller lutande mot personen som arbetar i täljhästen. Genom bräda ock bänk sitter en annan bräda som har ett huvud (som klämmer fast ämnet) ock en fotplatta, med hjälp av fötterna trycker man fast sitt arbetsstycke. Man använder uteslutande bandkniv när man bearbetar ämnet i täljhästen.

för att bygga din egna täljhäst behöver du främst en grov navare 40-45 mm ock en tjock (5 cm) ock bred bräda. Fura, gran eller björk fungerar bra

Till benen ska du gärna ha ett tørt ock hårdare trä, t e x har du fur i bänk kan du med fördel ta björk (om den ska stå inne)

du får ut fina benämnen ur en kvistfri björkstam som du spräcker i fyra delar ock låter torka utomhus ett år eller så. limma ändträet i så fall.

Har du andra benämnen utomhus så ta in dem ock låt dem torka på inomhus i någon månad. hugg till dem med yxa först så nära du kan komma så spar du torktid.

När de har torkat klart ska du tälja till en tapp i ena änden på benen, börja då med att borra ett hål med din navare i ett hårt träslag, björk duger bra. Det hålet ska du använda som provmall när du täljer tapparna. det ska vara gnekpassning på tapparna, gör tapparna ca 5-6 cm långa (beroende på bänkens tjocklek givetvis) kom ihåg att det måste finnas krage på benet så bänken har något att vila mot. bry dig inte om att de blir olika långa, det fixas sedan. gör ett snitt med en fin såg i tappen så du kan slå i en kil där sedan.

Rita ut formen på bänken ock hugg den med yxa, huvla av ytan ock hugg ut hålet för "armen med huvudet". sen markerar du ut var benen ska sitta. benen ska luta utåt lite så står den stadigare. hålen kan borrar ca 15-20 cm från ändarna ock ca 7-10 cm från kanten.

Borra hålen ovanifrån tills navarens skruv kommer igenom (den slutar dra) då vänder du ock borrar det sista från andra hållet. då får du ett fint rent hål utan fnas.

slå i benen ordentligt ock slå i kilarna med lite lim på dem. VIKTIGT. kilarnaska slås i så de inte riskerar att spräcka brädan. De ska sitta på samma håll som ändarna på bänken. Alltså tvärs för bänkens längd. när benen är fasta balanserar man in bänken så den står i våg med ett vattenpass på ett plant golv. Sen kan man ta en lagom klots ock en penna ock sedan rita runt benen ock kapa av dem. då står bänken bra ock stadigt.

Passa in den lutande brädan eller om du vill ha den horisontalt (vilket i min mening sparar på axlarna) Använd gärna Torx-skruv. Om det avlånga hålet i bänken är gjord med navaren föreslår jag att du borrar upp det andra hålet med den underifrån ock hugger bort resten.

Gör klart armen, man gör en tapp i var ände ock passar på huvud ock tryckplatta. mar noga med inpassningen! inget glapp!

en enklare arm är att ta en halv stock (kluven) lämna en klump till huvud (såga 90 grader) ock smalna av resten. i andra änden borrar du ett hål ock sätter en grov pinne för fötterna. Passa ned armen i hålen ock borra hålen för järnstången, då kan man reglera beroende på hur stora ämnen man ska bearbeta.

När man arbetar i en täljhäst märker man hur fort man kan arbeta ock hur smart det fungerar, ju mer du tar i ju med klämmer du aotomatiskt fast ämnet.